

***Iris reichenbachii* (Heuffel) Var. *bosniaca* (G. Beck)
Synonim *Iris bosniaca* (bosanska perunika) Fam : Iridaceae**

Piše: Zoran Trogrić

Osnovni podaci o biljci

Latinski naziv:	<i>Iris reichenbachii var. Bosniaca</i> Heufel
Status:	Endemična vrsta
Vrijeme cvjetanja:	V, VI mjesec
Stanište:	Po livadama i pašnjacima na serpentinskoj i krečnjačkoj podlozi
Rasprostranjenost:	Žepče- Boljak, Tajan kod Zavidovića, okolina Sarajeva, Srbija, Crna Gora
Locus classicus:	Trebević kod Sarajeva 1887.g.

Opis vrste : trajnica sa podankom ili gomoljem koji je sličan lukovici čija je visina do 40 cm. Listovi su cjeloviti sa cjelovitim rubovima sa ušiljenim vrhovima. Tri vanjska lista su sabljasto savijena prema vani, a tri unutarnja lista su uspravni. Biljka ima razvijenu nadzemnu stabljiku na čijem vrhu se nalaze krupni, pravilni žuti cvjetovi, sa šest latica od kojih su tri uspravne a tri okrenute prema dole (**Slike 1 i 2**).

Slika 1 Snimili Admir Bajraktarević i Jasmin Bećić udruženje „ Atom „ Zavidovići

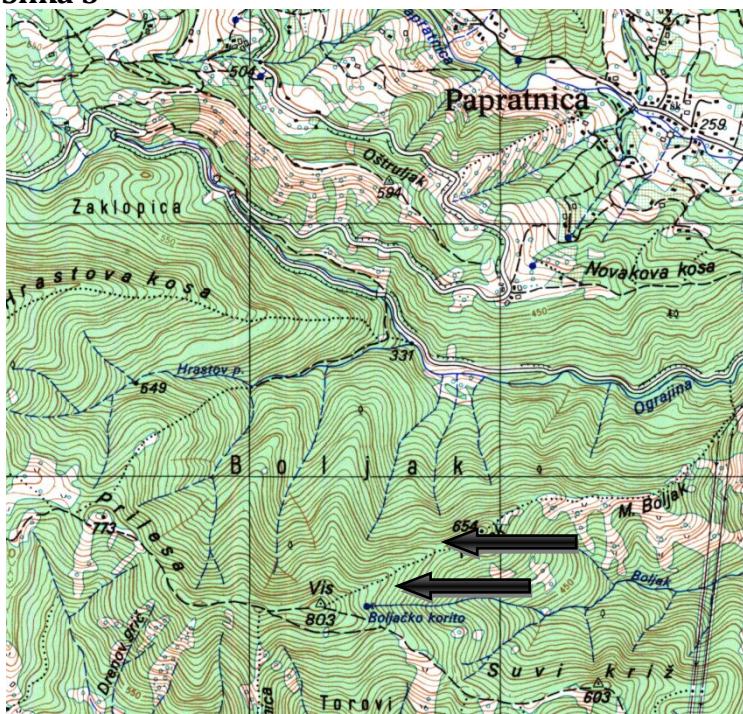
Slika 2 Snimili Admir Bajraktarević i Jasmin Bećić udruženje „Atom „, Zavidovići

Oni su pri dnu srasli. Imaju tri prašnika i jedan tučak tj. cvjetovi su jednodomni. Perigon je koroliničan dvostruko duži od plodnice tučka brakteje (pricvjetni listovi) žutozelene boje izduženo lancetasti. Plod je 5-6 cm dugtubolac sa mnogo svjetlosmedih sjemenki.

Vrijeme cvjetanja : V - VI

Stanište : livade, prašnjaci i kamenjari na karbonatnim i serpentinskim podlogama. Možemo ih naći pojedinačno ili u većim grupama.

Slika 3

**Stanište Bosanske perunike
(*Iris reichenbachii* var.
Bosniaca Heufel) označeno
strelicom**

Opća rasprostranjenost : endem centralnih i jugoistočnih dinarida. BiH Žepče (Ograina, Bočjakov potok), Zavidovići (Gostović)

Locus classicus : Trebević (Beck 1887)

Uzroci ugroženosti : prekomjerno sakupljanje zbog razvoja ekološkog turizma i uništavanja staništa.